

Living Reine – een wijkfeest per seizoen

In het kort

- **Gemeente, gebied:** Koninginneplein – Schaarbeek
- **Onderwerp:** de toe-eigening van de openbare ruimte
- **Materie:** mobiliteit, sociale cohesie
- **Doel, aard van het project:** project om zich de openbare ruimte, het Koninginneplein, toe te eigenen. Het gaat hier om:
  - het plein nieuw leven in te blazen;
  - een link te leggen met het renovatieadvies;
  - een link te leggen met de antenne en acties van het stadsvernieuwingscontract (SVC);
  - steun te verlenen aan activiteiten van burgers in de openbare ruimte;
  - gemeenschapsvormende activiteiten op te zetten met de buurtbewoners;
  - ludieke en artistieke sensibiliseringsactiviteiten te organiseren rond actieve vervoersmiddelen.
- **Context:** Sinds 2018 zorgt het team van het [Stadsvernieuwingscontract Brabant Noord Sint-Lazarus](#) voor de activering van het Koninginneplein. In eerste instantie vooral bedoeld voor de gegevensverzameling i.v.m. de openbare inrichtingsprojecten van het team. Hierdoor ontstond bij de mensen van het SVC de goede gewoonte om de straat op te gaan en voorbijgangers aan te spreken en te vragen naar hun behoeften, observaties en naar hun wensen en ook naar die van de buurt. Living Reine heeft gezorgd voor een heel activiteitendorp voor de buurtbewoners, met activiteiten gaande van sportieve en culturele activiteiten tot creatieve workshops.
- **Omvang van het project:** Het Koninginneplein en omgeving (Brabantwijk).
- **Rechtstreekse en onrechtstreekse begunstigde(n), profiel:** gebruikers van het plein, buurtbewoners, de kinderen die rond het plein naar school gaan, studenten van de plaatselijke hogescholen, enz.
- **Budget:** In 2023-2024 heeft het Gewest voor dit project via de projectoproep Duurzame Mobiliteit 43.976 euro toegekend aan de gemeente Schaarbeek.
- **Eventuele subsidie(s):** zie hierboven.
- **Aansturing:** het team van het SVC Brabant
- **Partner(s) en andere stakeholder(s):** SVC, het gemeentebestuur (dienst Cultuur - Maison des Arts, dienst Mobiliteit, dienst SPP), lokale verenigingen (De Schakel, Maison Biloba Huis, 1030 sociale wijkdiensten, Eyad vzw, D'Broej Ratatouille, Promo-jeunes, het Hinkelparcours Festival, Tisseurs de liens de quartier, een project van het lokale welzijns- en gezondheidscontract, Pépins-fraises vzw, DROA vzw, Pro-vélo vzw, Kopanica vzw) en buurtwinkels.
- **Bestreken periode:** periodiek, jaarlijks, 4 keer per jaar (een keer ieder seizoen).

Proces

Het project Living Reine zag het licht in 2018, in het tweede jaar van het stadsvernieuwingscontract Noord-Brabant. Aanleiding was een aantal vaststellingen:

- bewoners werden moeilijk bereikt,
- er was zichtbare en onzichtbare armoede bij bewoners en gebruikers, en

- tot slot was er op dit plein een gebrek aan laagdrempelige activiteiten van openbare diensten en verenigingen.

Als reactie hierop ontwikkelt het Renovas-team (dat instaat voor het SVC) een hele reeks feestelijke, reflectieve en sociale activiteiten op en rond het Koninginneplein. Deze activiteiten worden ieder jaar opnieuw georganiseerd. Men wil de wijk in stand houden en verder kunnen ontwikkelen en de bewoners deelgenoot maken van de verandering.

In 2024 werden bijvoorbeeld de volgende activiteiten georganiseerd: geleide ontdekkingstochtjes in de wijk, workshops met een leuke muzikale sfeer (gezelschapsspelen, fanfare, dj, enz.), het internationale en universele hinkelspelfestival, een workshop brico-trico, een fietsdorp, een ideeënbusworkshop (vrouwenrechten en LGBTQIA+-minderheden), een textielinstallatie, een informatiekaart van de wijk, het maken van houten hutjes en een sportief parcours. Alle activiteiten zijn opgezet voor en in samenwerking met buurtbewoners. Sommige zijn ingegeven door vragen van buurtbewoners, andere maken deel uit van bredere Brusselse evenementen, komen voort uit ideeën van verenigingen... Dankzij Living Reine zijn maatschappelijk werkers permanent op het plein te vinden en is er tijdelijk een ruimte ingericht die op het plein uitgeeft en die gebruikt wordt door de mensen van het SVC, door lokale verenigingen en bewonersgroepen. Hierdoor is er nu een permanente dialoog met de buurtbewoners en krijgt men een beeld van het leven op het plein, zodat er verbeteringen kunnen voorgesteld worden die aansluiten bij de lokale behoeften.

Resulta(a)t(en) en impact

Dankzij de activiteiten heeft het Koninginneplein zijn rol als ontmoetingsplek teruggekregen. De buurtbewoners zien dit plein nu als een levendige plek waar activiteiten en uitwisselingen plaatsvinden. De projecten van Living Reine volgen elkaar in de loop der jaren op, er zijn banden gesmeed tussen bewoners, ze organiseren projecten via groeperingen, lokale verenigingen ontwikkelen zich... Dankzij Living Reine hebben we ook een ander gebruik van de openbare ruimte kunnen promoten, zonder de mobiliteitsproblematiek rechtstreeks aan te pakken. De medewerkers van het SVC konden ook meningen en suggesties over de verschillende ruimtelijke herinrichtingsprojecten vergaren en ook de bezorgdheden van de mensen.

De medewerkers van het SVC grijpen hiermee de kans om deze activiteiten te koppelen aan de projecten voor het toekomstige Studenten- en Buurtcentrum (Gemeente Schaarbeek) en de heraanleg van het plein en zijn omgeving (Brussel Mobiliteit). Op die manier wordt de continuïteit gewaarborgd tussen wat tot nu toe werd aangeboden en de nieuwe dynamiek die door de openbare infrastructuurprojecten wordt gecreëerd.

Links:

[Onthaal-RenovaS](#)

[Artikel in de Gids van de mobiliteit en de verkeersveiligheid nr. 71, Marine Firmani.](#)

Contactpersoon voor meer info:

Massimiliano SALZOTTO, projectleider, msalzotto@renovas.be

[Nina RAMOS, adviseur Mobiliteit, Brulocalis, 04-07-24]